

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **R. K., podnikateľa s miestom podnikania v S., D., Č.**, zastúpeného advokátkou JUDr. N. D., Z., S., Č., proti žalovanej **I. V., Š., M., bývajúcej v L.**, zastúpenej advokátkou E. M., M., T., o zaplatenie **90 436,07 eur**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 36Cb 131/00, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. apríla 2010, č. k. 40bo 83/09-348, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej **o d m i e t a**.

Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 12. februára 2009, č.k. 36Cb 131/00-318 v znení opravného uznesenia z 26. mája 2009, č. k. 36Cb 131/00-341 vyhovel žalobe a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 90 436,07 eur s 12 % úrokom z omeškania od 13. marca 2000 až do zaplatenia a na účet jeho zástupcu 3 613,36 eur náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaná uzavrela so spoločnosťou M. Z.-H., s. r. o. dohodu o urovaní, ktorou bol ustálený dlh vo výške 7 032 661 Sk, na ktorý zaplatila 4 308 184 Sk, takže zostal nesplatený dlh vo výške 2 724 477 Sk, ktorý je predmetom sporu. Podstatou urovnania je odstránenie právnej neistoty medzi účastníkmi záväzkového právneho vzťahu, ktorá vyplýva zo spornosti a pochybnosti ich práv a povinností a nahradenie doterajšieho sporného záväzku novým, zbaveným týchto záväzkov. V prejednávanej veci boli

uzavreté dve zmluvy o urovaní. Skutočnosti, ktoré by pre rozpor so zákonom mali spôsobovať neplatnosť dohôd, účastníci netvrdili. Tvrdenie žalovanej, že k ich uzavretiu došlo z jej strany pod nátlakom, nebolo ničím konkrétnym odôvodnené a samotný tlak na zaplatenie dlhu zo strany veriteľa nie je spôsobilou skutočnosťou, odôvodňujúcou neplatnosť úkonu podľa § 34 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o dodávky, ktorými žalovaná dokumentovala plnenie záväzku po 29. 01. 1997, tieto sa netýkali spoločnosti M. Z., s. r. o., s ktorou mala uzatvorená barterovú zmluvu, ale sa týkali spoločnosti M. Z.-H., s. r. o. takúto zmluvu uzatvorenú nemala. Preto jej dodávkami, ktoré údajne urobila v prospech tejto spoločnosti cez T. v R. S., nemohlo dôjsť k platnej kompenzácii postúpenej pohľadávky tovarom.

Na odvolanie žalovanej vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. apríla 2010, č. k. 4Obo 83/09-348 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa svoj skutkový a právny záver dostatočne jasne a presvedčivo v rozhodnutí odôvodnil a odvolací súd sa s jeho odôvodnením stotožňuje. Prisvedčil tvrdeniu žalovanej, že obchodné vzťahy medzi žalovanou a partnermi M. Z.-H., s. r. o. boli zložité, čo vyplývalo zo spôsobu vzájomných dodávok, ich účtovania, evidencie a započítania vzájomných pohľadávok. To zrejme viedlo účastníkov obchodných vzťahov k uzavretiu oboch dohôd. Podľa označenia i obsahu sú dohody nielen uznaním ale aj dohodou o urovaní podľa § 585 Občianskeho zák. ako to správne uvádza súd prvého stupňa. V prvej dohode o urovaní z 29. januára 1997 sa uvádza, že ide o urovanie záväzkov za obdobie od 1. decembra 1993 do 31. decembra 1996, vzájomne odsúhlasených, pričom nie sú započítané dodávky z decembra 1996. Žalovaná nepreukázala ale ani netvrdila žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť dôvodom neplatnosti uvedenej dohody. Navyše žalovaná uzavrela 6. marca 1998 ďalšiu dohodu o urovaní, ktorá vychádzala z prvej dohody a je jej pokračovaním. Súd prvého stupňa správne pri určení výšky dlhu vychádzal z čiastky 7 032 661 Sk, na ktorú znie druhá dohoda o urovaní. Žalobca na dlh vyplývajúci z druhej dohody započítal plnenie žalovanej vo výške 4 308 184 Sk, čím zostal po znížení dlh 2 724 477 Sk. Žalovaná tvrdí, že na dlh mala byť započítaná aj čiastka 3 678 630 Sk za tovar dodaný prostredníctvom T. R. S.. Aj keby žalovaná skutočne preukázala, že tovar dodala na

účet M. Z.-H., s. r. o., nebolo by možné jeho fakturovanú hodnotu započítať na jej dlh voči žalobcovi. Podľa dohôd o urovnaní mal záväzok žalovanej formu peňažného dlhu. Dlh mohla bez dohody s veriteľom splniť len poskytnutím peňažného plnenia. Dodanie tovaru bez ďalšieho nemalo za účinok splnenie dlhu. Ak žalovaná dodala tovar, vzniklo jej právo na zaplatenie ceny tovaru. Podľa § 363 Obchodného zák. ak bola pohľadávka postupne prevedená na niekoľko osôb, môže dlžník použiť na započítanie iba pohľadávku, ktorú mal v čase prevodu voči prvému veriteľovi a pohľadávku, ktorú má voči poslednému veriteľovi. Terajší žalobca je v poradí už tretím veriteľom- postupníkom nepočítajúc skutočnosť, že prvý veriteľ sa ním po spätnom postúpení od M. Z.-H. stal znovu. Pohľadávka, ktorej započítanie žalovaná žiada, by bola pohľadávkou proti prvému postupníkovi. Po vrátení pohľadávky už mala žalovaná započítať na dlh len pohľadávku proti pôvodnému veriteľovi, ktorý bol v tom čase aj veriteľom posledným. Po ďalšom postúpení spoločnosti I., s. r. o. a potom žalobcovi, mohla žalovaná použiť na započítanie len svoju pohľadávku proti pôvodnému veriteľovi a proti žalobcovi, za splnenia podmienky stanovenej § 529 ods.2 Občianskeho zák. Žalovaná by preto nemohla na dlh započítať svoju pohľadávku na zaplatenie tovaru dodaného spoločnosti M. Z.-H..

Proti tomuto rozhodnutiu podala dovolanie žalovaná. Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Uviedla, že dovolanie podala preto, lebo v konaní došlo k vadám podľa § 241 ods.2 písm. c/ O. s. p., pretože rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Ďalej uviedla, že pri uzatváraní dohody o urovnaní namietla pôvodnému veriteľovi M. Z.-H., s. r. o., že potrebuje čas na preverenie úhrad, ten ju však ubezpečil, že tak ako doteraz aj v budúcnosti sa dohodnú. To, že nebola započítaná jej pohľadávka v sume 78 000 USD zistila až v čase, keď novým veriteľom bola M. Z.-H., s. r. o. a ako pôvodný veriteľ, tak aj nový veriteľ sa odmietali so započítaním vzájomnej pohľadávky žalovanej zaoberať s poukázaním na druhý subjekt. Pritom išlo o spriaznené a majetkovo prepojené subjekty, veď M. Z., s. r. o. bola spoločníkom v spoločnosti M. Z.-H., s. r. o. a to s majoritnou účasťou. Postupovanie pohľadávky bolo účelové, aby došlo k znemožneniu dokazovania, že tvrdenia žalovanej o nezapočítaní dodávky obilia v hodnote 78 000 USD sú pravdivé. Vzhľadom na skutočnosť, že sa domáha započítania pohľadávky v sume 78 000 USD počas celého konania, považuje za správne jej obrane vyhovieť. Ďalej uviedla, že medzi ňou a spoločnosťou M. Z.-H. bola uzavretá dohoda tak, že žalovaná mohla plniť peňažnou formou, aj formou dodávok.

Potvrdil to aj bývalý konateľ veriteľa Ing. J. V., bytom K., N.. Jeho vyhlásenie z 20. júla 2010 pripojila k dovolaniu. Považuje za správne dodávky tovaru do T., a. s., R. S. v sume 3 678 630 Sk započítať na úhradu dlhu voči spoločnosti M. Z.-H., s. r. o..

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods.2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods.1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napáda rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmenený rozsudok (§ 238 ods.1 O. s. p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods.2 O. s. p.) alebo dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods.3 O. s. p.).

Žalovanou napadnutý rozsudok nie je rozsudkom uvedeným v § 238 ods.1 až ods. 3 O. s. p.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu je vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p..

Dovolateľka sa nedovoláva vady v zmysle § 237 O. s. p., tvrdí, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a neprihliadol na ňou tvrdené skutočnosti. Dovolací súd k tejto námietke uvádza, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym hodnotením súdom prvého stupňa, podrobne svoj názor odôvodnil v napadnutom rozhodnutí. Súd prvého stupňa vykonal všetky relevantné dôkazy, riadne ich vyhodnotil a vyvodil z nich právne závery. Za vadu konania nemožno považovať okolnosť, že súd si neosvojil tvrdenie žalovanej, prípadne nevykonal dôkaz na preukázanie skutočnosti, ktorá nebola pre daný spor podstatná. Žalovaná

mohla v konaní využiť svoje práva a uplatniť procesným predpisom dovolený vplyv na priebeh konania a rozhodnutie súdu. Mala možnosť vyjadriť svoj názor, ako sa majú príslušné predpisy hmotného práva na vec správne aplikovať, ako sa majú skutkové zistenia právne hodnotiť a aký konečný záver o dôvodnosti žaloby sa má z nich vyvodiť. Skutočnosť, že odvolací súd jej právne hodnotenie neakceptoval, nemožno považovať za vadu konania. Dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nebol naplnený. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej podľa ustanovenia § 243b ods.5 v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako neprípustné.

Žalobca mal v dovolacom konaní úspech, mal by preto podľa § 243b ods.4 v spojení s § 224 ods.1 a § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobca náhradu trov dovolacieho konania nežiadal a ani mu žiadne nevznikli, preto dovolací súd mu náhradu nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.